

# NỖI NHỚ QUÊ HƯƠNG

Tập ghi của TÔN THẤT TÙNG

Trong những niềm thương nỗi nhớ của kẻ tha hương thì nỗi nhớ quê hương nó thường đeo đẳng bên ta, theo ta trong hơi thở, trong từng mỗi bước chân đi, và ngay cả trong giấc ngủ chập chờn. Mặc dù hiện tại với bao công việc lo toan, bao nhiêu bận rộn về sinh kế đã khiến ta tưởng ta rơi vào quên lãng, và có khi hình ảnh một dòng sông xưa, một bóng cây đa cũ, một bến đò vắng vẻ, một thành cổ rêu phong hiện ra trong tâm trí, ta bỗng thấy ngậm ngùi giữa muôn ánh sao xa của khung trời xú lạ. Người Việt Nam ở hải ngoại chúng ta vẫn thường tự nhủ cũng như nhắc nhở nhau cho gia đình, cho con cái, hãy luôn nhớ mình là người Việt Nam, hãy nhớ đừng quên nước mình nghèo, bà con mình đang khổ, dân tộc mình đang sống cảnh lâm than!

Và chúng ta tưởng rằng với ý thức đó, chúng ta thực hiện một vài nghĩa cử, một vài việc từ thiện tốt đẹp, và như vậy, chúng ta được an tâm, coi như đã chu toàn được trách vụ làm người của chúng ta.

Kế ra thì cũng đúng. Tuy nhiên, điều mà chúng ta không thể tưởng, là sự an tâm chỉ trong giây lát không bao giờ ngăn được tình thương nỗi nhớ trên miên ray rút trong tâm hồn những người đã chót có một tuối thơ đi trên bờ sông Gia Hội, đã hơn một lần tắm nước sông Hương, đã dạo bước quanh hồ Hoàn Kiếm, hoặc đã có những lần vờn sóng biển Vũng Tàu, v.v... cái khung trời xanh biếc của quê hương bé nhỏ đó, ai ngờ nó deo đẳng lấy ta, nó theo ta trong suốt cuộc đời phiêu lảng, trong những bon chen lận cận, cũng như những khi mẩn ý toại lòng. Ta không thể tưởng rằng dù ta di đến tận chân trời góc bể, ta xa quê hương đến quá nửa vòng địa cầu và đến nay phần lớn chúng ta đã quá nửa đời người, những vui buồn của chúng ta dù ở nơi đâu cũng bắt nguồn từ những tháng ngày xa xưa đó, từ khung trời tĩnh mặc đó, ta đã thuộc về nó mất rồi dù ta có là ai di nữa; là khách thương thành công mỹ mãn, là nhà khoa học với những khám

phá tân kỳ, là nhà kỹ thuật xây dựng toàn cõi địa cầu, hay là nhà chính trị từng làm rung chuyển cả năm châu, dù trong thất bại đắng cay, hay trong thành công rực rỡ, những buồn vui tình đời, tình người ở khắp nơi ta đặt bước qua, tất cả rồi cũng qua đi, luôn còn lại trong ta, nỗi buồn duy nhất vẫn chỉ là niềm nhớ nước thương nòi, đối với những người có nhiều kỷ niệm ở quê hương thì lòng nhớ thương lại càng thêm nhức nhối. Xứ sở của chúng ta là xứ sở của tình yêu mật ngọt, là xứ sở của thi ca, bàng bạc trên khắp ruộng đồng, tụ lại trên từng khóm tre bụi trúc, dàn trải trên những bến bờ thân thuộc. Do đó, giấc ngủ tha hương của chúng ta nhiều khi bỗng muộn phiêu xa xót "CHIM XA RỪNG THƯƠNG CÂY NHỚ CỘI, NGƯỜI XA NGƯỜI KHỔ LẮM NGƯỜI ƠI". Tôi còn nhớ một người nào đó khi qua Mỹ đã nói rằng: "Bài học lớn từ khi đến Mỹ là lòng thương nhớ nước mến mang".

Chính đó mới là nỗi buồn thực sự của chúng ta, là nỗi khắc khoải thường trực trong trái tim của những con người mang dòng máu Việt.

Tương thì gọi, nhớ thì tìm, nhưng quê hương của chúng ta giờ đây xa quá, thôi thì ta nhở gió đưa hồn ta về thăm chốn cũ hoặc lắng lòng trầm tư về một quê hương đẹp nhất trên mọi quê hương, một khung trời đẹp nhất của mọi khung trời, vì đó là quê hương Việt Nam riêng của chúng ta, duy nhất là chốn nghỉ ngơi an lạc của tình yêu ta giữa chốn trần gian này.

